

Zvezek 3.

Letnik VI.

Marec 1902.

Himna

v čast presv. Jezusovemu Sreću.

(Iz „Parvum Officium Ssi. Cordis Jesu“: ad Primam.)

Sreće, ljubezni spravni dar,
Veseljé večnih visočin,
Zemljanom ti si up edin
In tolažilo blaženo.

Z globoko rano ranjeno,
Odrpto si nam slednji čas,
Ljubezen k tebi vabi nas
In sili nas, da vstopimo.

O ker si nas očistilo
S poslednjo kapljico krvi,
V prostore svoje nas zapri,
In ne odpri nam več nikdar!

Sreće, oj, slajše kakor med,
Premilo čistim dušam vsem,
Predrago čistim srećem vsem,
Kraljuj ti v sreću slehernem!

Češčenje sv. križa.

(*Namen sv. očeta — priporočen v molitev za mesec marec.*)

Noben obred v cerkvi ni tako ganljiv kot počeščenje sv. križa na veliki petek. — Molitve, s katerimi sveta mati katoliška cerkev ta dan prosi milosti za vse ljudi, so končane. Tedaj pa mašnik v znamenje ponižnosti dene s sebe mašni plašč in gre tja do stopnjic, ki od desne ali listove strani držé k oltarju. Diakon prinese z oltarja v črno zagrnjen križ in ga dá mašniku. Proti ljudstvu obrnjen razkrije mašnik zgornji del križa in zapoje: „Glejte les sv. križa, na katerem je viselo zveličanje sveta.“ Leviti in strežniki pokleknejo in pevci odgovoré: „Pridite, molimo!“ — To prvo počeščenje svetega razpela je zadoščenje za poniževanje in sramočenje, katero je trpel naš Zveličar v hiši Kajfovi. — Mašnik stopi na drugo stopnjico, razkrije desno roko križanega Jezusa, povzdigne križ in zapoje v drugo: „Glejte les sv. križa, na katerem je viselo zveličanje sveta.“ In zopet vsi pokleknejo in zapojó: „Pridite, molimo!“ — To drugo počeščenje je zadoščenje za poniževanje in sramočenje pred Pilatovo hišo. — Mašnik gre na sredo k oltarju, obrne se proti ljudstvu, razkrije popolnoma sveto razpelo in v tretje zapoje močnejše in glasnejše kakor prej: „Glejte les sv. križa, na katerem je viselo zveličanje sveta.“ Vsi v tretje padejo na kolena in pojó: „Pridite, molimo!“ To tretje počeščenje je zadoščenje za poniževanje in sramočenje, katero je trpel naš Zveličar na Kalvariji. — Mašnik sam nese sveto razpelo na prostor spodaj pred oltarjem in ga položi na pripravljeno blazino; ko je to storil, sezuje črevlje in gre bos počastit sv. križ. Trikrat poklekne pred svetim razpelom in potem spoštljivo poljubi svete noge križanega Zveličarja. Za njim pridejo leviti po dva in dva in potem pobožno ljudstvo. Celi dan prihajajo in ponižno klečé dajo čast in hvalo svojemu Jezusu, ki je ta dan bil tako ponižan za nas. „Molimo in hvalimo Te, o Krist, ker je s svojim križem svet odrešil“, — ta vzdihljaj odmeva danes v vsaki krščanski duši, ki ima le količkaj srca za križanega Jezusa.

To ganljivo počeščenje sv. križa se je začelo v četrtem stoletju, in sicer v Jeruzalemu. Tukaj je bila namreč sveta cesarica Helena leta 326. zopet našla pravi sv. križ, in od takrat so pobožni verniki leto za letom romali v Jeruzalem, da bi videli in počastili sv. križ, na katerem je umrl Zveličar sveta. Sv. Pavla (umrla leta 404.) in nje hči, sv. Evstohija, sta iz Betlehema pisali v Rim sv. Marcellu pismo, v katerem jo prosita, naj pride v sveto deželo; proti koncu pravita: „Ali bode prišel kdaj tisti dan, ko bodemo pri grobu Gospodovem skupaj jokale in poljubovale les sv. križa?“ Iz tega pisma in drugih poročil iz onih starih časov se vidi, kako so takrat častili sv. križ. Hranili so sveto drevo življenja v zlati skrinjici in ga o velikonočnem času izpostavljali vernikom v počeščenje. Romar, ki je naredil dolgo, dolgo pot, se je čutil srečnega, samo če je videl sv. križ. Na tisoče in tisoče pobožnih vernikov je prihajalo v Jeruzalem; a še več seveda je bilo onih, ki bi bili radi šli, pa niso mogli. Tedaj pa je sveta cerkev našla

pomoček, s katerim je mogla vsaj nekoliko ustreči pobožnim željam krščanskega ljudstva. Proti sedmemu stoletju se je vpeljala navada, da so veliki petek s prav tistimi ganljivimi obredi kakor v Jeruzalemu po vseh cerkvah izpostavljali sveto razpelo v počeščenje. In tako je še dandanašnji. Kajpada v naših cerkvah nimamo pravega križa, ki ga je na Kalvariji porosila sveta rešnja kri; vendar nas tudi ta križ spominja trpljenja in smrti Kristusove, in ko častimo sveto razpelo, ne častimo mrtve podobe, ampak molimo Tistega, ki nam ga podoba kaže, živega Jezusa Kristusa, ki je nekdan na lesu svetega križa za nas umrl.

Razen velikega petka je cerkev še dva druga dneva v letu posebno posvetila češčenju sv. križa, namreč tretji dan majnika, ko praznuje najdenje sv. križa, in štirinajsti dan septembra, ko praznuje povišanje sv. križa.

Posnemajmo svojo mater sveto cerkev v tej ljubezni do sv. križa! Saj nas nobena druga podoba ne spominja tako živo ljubezni Jezusove kakor podoba sv. križa. Če hočemo, da se bode naše mrzlo in trdo srce ogrelo in vnelo v ljubezni do Jezusa, pokleknilo večkrat pred sveto razpelo in glejmo v duhu svete vere, kako nas je ljubil On, ki se je dal za nas na križ pribiti. In kadar čutimo težo svojega križa, ozrmo se pobožno na križanega Zveličarja in čutili se bodemo potolažene.

Sv. Filip Benicij (umrl leta 1285.) je imenoval sveto razpelo „svojo knjigo“; iz nje je bral in premišljeval vse življenje; iz nje se je naučil vsega, kar je potreboval za čas in večnost; in ko je umiral, je prosil, da so mu dali v roko „njegovo knjigo“, sveto razpelo; pritisnil jo je na srce in mirno izdihnil. Tudi nam bodo dali ob naši smrti uri sveto razpelo v roke; a da bodemo tisto uro spoznali in umeli, kaj nam govori sv. križ, da bodemo takrat v svojo tolažbo znali brati iz te knjige, jo moramo sedaj pogosto v roko jemati, sedaj premišljevati, sedaj v časteh imeti. Naj ne mine noben dan, da ne bi imeli v rokah svetega razpela. Predno gremo zvečer počivat, obžalujmo pred križanim Jezusom, kar smo po dnevu zagrešili, in pobožno poljubimo svete noge, ki so za nas krvavele na Kalvariji. — Pa ne samo doma, ampak tudi zunaj, na očitnih krajih častimo sv. križ. Naši pobožni očetje in dedi so ob mnogih potih in cestah postavili znamenje sv. križa; če gremo mimo takega znamenja, se nikar ne sramujmo očitno s spoštovanjem pozdraviti podobo križanega Zveličarja. — Ko bodemo ležali v grobu, bode križ na grobu vsemu svetu pričal o naši veri. To svojo vero, ki jo nosimo v srcu, pa sedaj s tem razodevajmo, da pobožno častimo sv. križ. — V postu smo, v času, ki je posebno posvečen spominu na trpljenje Jezusovo. Trpljenje Gospodovo pa nam najbolj živo oznanjuje sv. križ. Pojdimo torej zlasti te dni pogosto v duhu na Kalvarijo, stopimo tja pod sv. križ in z žalostno Materjo božjo in sv. Janezom polni sočutja in ljubezni glejmo in premišlujmo, kaj je trpel za nas mili Jezus na sv. križu!

Kako se je začela in razširjala pobožnost do presv. Srca Jezusovega.

(Sestavil — a —)

M stoletju Jezusovega Srca smo! Kako lepo smo se nanj pripravili, kako lepo ga pričeli po navodilu svetega očeta! Tolikega zmagoslavja pobožnost presvetega Srca Jezusovega še ni dosegla kakor ravno v zadnjih letih, ko so sveti oče spoznali kot času primerno, da se vse človeštvo svečano posveti presvetemu Srcu. S tem so dali novemu stoletju znak stoletja — Srca Jezusovega. In vsa znamenja kažejo, da je Previdnost božja ravno za sedanje stoletje prihranila posebno zmagoslovje in prav poseben pomen češčenju tega presv. Srca. Zato se mi zdi zelo primerno pojasniti dragim bravcem „Venčevim“, kako se je ta velevažna pobožnost začela in razvijala do današnjih dni, da bodo tem lažje sprevideli nje veliki pomen za naše razburjene čase.)

Češčenje Srca Jezusovega pred Margareto Alakok (1647).

Pobožnost do najsv. Srca Jezusovega ni nova, kakor se je to večkrat po krivici očitalo, ko se je začelo to češčenje splošno razširjati in priporočati. Komaj se je druga božja oseba presv. Trojice včlovečila v brezmadežnem telesu božje Matere, Device Marije, že je začelo Srce božjega Sina bíti v ljubezni za grešni človeški rod; in ti prvi udarci božjega Srca so odmevali v srcu, ki je božjemu Srcu najbolj sorodno, v srcu materinem, in tu vneli nepopisno ljubezen. Tu torej, v samotni hišici nazareške Device, moramo iskati začetek te velike pobožnosti. Marija je prva in največja častivka presv. Srca Jezusovega. Njej se je pridružil brezmadežni ženin sv. Jožef, ki je bil Jezusu izbran za krušnega očeta. K njemu se po pravici zatekajo vsi častivci presv. Srca Jezusovega v prelepem vzdihljaju, katerega so sv. oče odobrili in obdarovali z odpustkom: „Sveti Jožef, zgled in varih vseh častivcev presv. Srca Jezusovega, prosi za nas!“ (100 dni odp. enkrat na dan. Leon XIII. 1891.)

Med prvimi častivci presv. Srca moramo imenovati tudi učenca in apostola ljubezni, sv. Janeza, katerega je Gospod tako odlikoval, da je smel na Njegovem Srcu počivati in uživati nebeško sladkost božje ljubezni. Ravno ta učenec je bil tako srečen, da je bil z blaženo Device Marijo edini izmej apostolov pričujoč pod križem takrat, ko je bilo to najboljšo Srce iz ljubezni do nas s sulico prebodeno. Marija in sv. Janez sta prva očitno počastila presv. Srce Jezusovo in sicer v trenutku, ko so iz njega tekle zadnje kaplje svete rešnje krvi.

¹⁾ Za spis sem rabil zlasti: M. Meschler S. J.: „Die Andacht zum göttlichen Herzen Jesu, erläutert für Priester und gebildete Laien.“ Herder 1899. P. Jos. Gallifet: „Leben der gottseligen Mutter Margaretha M. Alacoque.“ Uebersetzt von Silbert. Regensburg, Manz 1864. P. Jos. Gallifet: „Ueber die Andacht zum hochhhl. Herzen“. Uebersetzt von P. Fr. Hattler S. J. Innsbruck, Rauch 1884.

Pobožnost Srca Jezusovega tudi v kesnejših časih ni izumrla; zasledujemo jo lahko v zanesljivih življenjepisih svetnikov in svetnic božjih raznih dób. Med posebne častivce Srca Jezusovega moramo n. pr. šteti: Sv. Bernarda, sv. Frančiška Asiškega, sv. Dominika, sv. Bonaventuro in mnogo drugih odličnih svetih môž; izmed svetnic so častile presv. Srce zlasti sv. Jedert, ki je prejela posebne milosti od božjega Srca Jezusovega, sv. Terezija, in pred njo sv. Katarina Sienska, sv. Mehtilda, sv. Magdalena Paciška in Ana M. Klement, redovnica Obiskovanja Marijinega. Z vsemi temi je božji Zveličar prisrčno občeval in jim v pogostnih prikaznih dal okušati neizmerno ljubezen svojega božjega Srca v toliki meri, da se ne dá umeti niti izraziti.

Zveličar je torej razodeval skrivnosti svojega Srca mnogim pobožnim osebam, vendar pa jim ni ukazal, da bi to pobožnost razširjale. Zato pobožnost ni prodrla med vernike sploh. Tudi ni bilo v cerkvi nikakega praznika v čast presvetemu Srcu Jezusovemu, niti duhovnih dnevnic, niti posebne maše.

Ko to premišljujemo, se nam vsiljuje kar samo od sebe vprašanje, zakaj je Bog dopustil, da je ta velika pobožnost ostala toliko časa (do 17. stoletja) nekako skrita, nepoznana. — Sv. Jedert je v prikazni vprašala sv. Janeza Evangelista, zakaj ni on, ki je bil toliko srečen, da je pri zadnji večerji slonel na prsih Jezusovih, ničesar napisal o tem presv. Srcu. In učenec ljubezni ji je odgovoril te pomenljive besede: „Meni je bila naloga naraščajoči cerkvi oznanovati nauk neustvarjene Besede božje; kar se pa tiče česčenja tega Srca, si je Bog pridržal, da ga bode razodel v zadnjih časih, ko bode svet najgloblje propadel, da bi gorečnost ljubezni, ki bode takrat omrznila, na novo vžgal.“

* * *

Nova dôba pobožnosti presv. Srca Jezusovega se začne z Margareto Alakok, katero si je božji Zveličar sam izbral za orodje, da uvede česčenje svojega Srca v sveti cerkvi. Ta pobožnost, ki je danes povsod razširjena, je božjega izvora, povsem božje delo! O tem se bomo prepričali, ko bomo natančneje govorili:

I. o orodju ali sredstvu, katerega se je Bog poslužil, da je uvedel to pobožnost;

II. o zaprekah in težavah, na katere je zadelo razširjanje te pobožnosti;

III. o boju in popolni zmagi.

I.

O Margareti Alakok do vstopa v red Obiskovanja Marijinega.

Margareta Alakok (Alacoque) je bila rojena 22. julija leta 1647. v mali vasi autunske škofije na Francoskem. Njen oče Klavdij Alakok je bil mož poštenjak in vsled svoje pobožnosti splošno priljubljen. Ravno tako je bila tudi njena mati Filiberta bogaboječa žena. Oče je zgodaj umrl in zapustil

rozen Marjetice še štiri nedorasle dečke. Kakor Margareta sama piše, ni imela do devetega leta skoraj druge vzgoje kakor od poslov in vaščanov. Zato je pa Bog pridno Marjetico, s katero je imel posebne namene, vzel v svojo lastno oskrb. Brž ko se je začela pameti zavedati, ji je tako živo pokazal ostudnost greha, da se je celo življenje tudi najmanjšega madeža ali prestopka nad vse bala. Bilo ji je treba samo reči: s tem se Bog žali, in koj je odjenjala v svoji mladostni živahnosti. Predno je deklica umela, kaj je obljuba in kaj je sveto devištvo, je neprenehoma čutila v sebi, da jo nekaj sili izgovarjati besede: moj Bog, posvetim Ti svojo čistost in obljubim Ti vedno devištvo.

Marijo je ljubila že v tej dōbi z otroško vdano ljubeznijo. Okolo devetega leta so jo v odgojo vsprejeli v nek samostan, kjer je kmalu nato prejela prvo sveto obhajilo. Odslej dalje ni imela nikakega pravega veselja pri razveseljevanju in igrah svojih vrstnic; vedno jo je nekaj vleklo v samoto k molitvi. Čutila je veliko nagnjenje do svetega samostanskega življenja. V samostanu je bila dve leti; ker je hudo zbolela, jo je mati vzela domov. Ni ji bilo več nikakega zdravila; zato se je zaobljubila Materi božji, češ, da bode stopila v vrsto njenih hčerā, ako ji izprosi zdravje. Komaj je napravila to obljubo, je zadobila ljubo zdravje in od tedaj dalje je čutila posebno varstvo Marijino nad seboj. Preblažena Devica jo je sprejela za svojo in jo vladala kot svojo ljubo hčer. V prikaznih ji je očitala njene male napake in jo je učila natančno izpolnjevati voljo božjo. Mlada Marjetica je bila dobra učenka svoje nebeške Matere. Komaj je ozdravela, bila je tedaj kakih trinajst let stara, se je z novo gorečnostjo zopet vdala molitvi, premišljevanju in zatajevanju, ne da bi pri tem zanemarjala svoja hišna opravila. Opravljala je tudi stroga dela spokornosti; a ko ji je mati, boječ se hudih posledic, to prepovedala, jo je brez ugovora poslušala, dasi ji je bilo težko. Zato je pa Bog ustregel njenemu hrepenenju po trpljenju s tem, da ji je poslal — novo hudo bolezen; ozdravela pa je, kakor je bila sama napovedala, kar nagloma brez človeške pomoči.

Tolike nenavadne milosti bi bile morale mlado Margareto k vedno večji popolnosti izpodbujati; pa ni bilo tako. Skrb in ljubezen, katero je dobra Margareta uživala pri svoji materi in bratih, jo je zapeljala, da se je začela polagoma vdajati ničemurnosti. Glavni vzrok njene izpremembe je bil ta, da je le redko hodila k izpovedi; manjkalo ji je dobrega dušnega vodnika. Za to zanikarnost je morala kmalu delati hudo pokoro. Njena dobra mati je dala gospodinjstvo iz rok; in od tedaj se je začela za Margareto doba prave sužnosti. Vse ji je bilo pod ključem. Celó obleko si je morala izposoditi, da je mogla v cerkev. Prišlo je tako daleč, da ni smela ničesar storiti brez dovoljenja domačih; da, še celo iz hiše ni smela stopiti. Ker je bila tako zapuščena, je iskala tolažbe pri Jezusu v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Ker pa v vasi ni bilo župne cerkve, je morala vselej dovoljenja prositi, ako je hotela obiskati sv. Rešnje Telo. In tega dovoljenja ni vselej dobila. To je revici k srcu šlo, da se ni mogla ubraniti solz; tedaj so ji hudobno očitali, da menda le zato vedno sili k fari, da more hoditi v

nepošteno družbo. Na vsem telesu je trepetala pred svojimi domačimi, ki so tako nečloveško ž njo ravnali, kakor bi bila kaka hudodelka; a nikdar se ni čez nje pritoževala, ampak jih je nasproti vaščanom še zagovarjala; želela je, naj ne bi niti za trenotek to 'trpljenje odleglo, v katerem jo je Jezus tako krepko podpiral. Vedno ji je bil pričujoč, ali na križu viseč, ali križ nesoč, ali v podobi „ecce homo“. To je v nji vnelo ljubezen do trpljenja in ljubezen do onih, ki so jo preganjali.

Težav in trpljenja pa je bilo vedno več. Prišel je čas, ko bi se Margareta po materini želji bila morala omožiti. Oglasilo se je več snubcev, kateri so želeli Margareto v zakon. Notranji boj, katerega je Margareta pri tem prestala, je nepopisn. Domači, sorodniki in znanci so jo neprestano silili, naj se omoži; mati je jokala in jo prosila, češ drugače ni upati, da pride iz neznosnega suženstva, v katerem obe živita, kakor če postane samostojna. Ob vsem tem prigovarjanju in ob vseh prošnjah pa je bila Margareti zmerom pred očmi obljuba vednega devišstva; vest ji je govorila, da bode na veke pogubljen, ako prelomi obljubo. A komaj se je nekoliko utrdila v svojem sklepu, da hoče biti zvesta svoji obljubi, so ji zopet prišle na misel solze ljubljene matere; sama pri sebi je rekla, da bode ona kriva prerane materine smrti, ako vstopi v samostan, ker mati je bila navezana le na njeno pomoč. Ni vedela, kam bi se obrnila, kaj bi storila . . . Slednjič je začela zmagovati ljubezen do matere. Opravičevala se je, češ, da je ne veže obljuba vednega devišstva, ker je ni naredila pri polni pameti. Razen tega se ji je začelo dozdevati, da je redovni stan prevzvišen in presvet, da bi ona bila vredna vanj stopiti.

Začela je bolj za ta svet živeti nego do tedaj, lepše se oblačiti in nekoliko več ostajati v družbi pri ljudeh, ki so prihajali v hišo. Prizadevala si je udušiti notranji boj, ki se je vnel pri takih prilikah v njenem Bogu posvečenem srcu, a zastonj! Puščice božje ljubezni so jo tako zbadale v dno duše, da se ni mogla več ustavljati Onemu, ki jo je k sebi sklical. Zgodilo se je večkrat, da je naglo popustila družbo in šla v kak samotni kraj. S skesanim srcem je prosila Jezusa odpuščanja in se za pokoro hudo in dolgo bičala. A kljub vsemu temu je premagal njeno mehko srce zopet ozir do ljube matere . . .

Ko so te hude izkušnje za nekaj časa minule, je začela za svoje prestopke še hujšo pokoro delati nego prej. V tem hudem trpljenju, ki se ji je kesneje še podvojilo, je živela več let. In zopet se je lotilo z vso silo hrepenenje po samostanskem življenju. Zmagala je slednjič ljubezen do Jezusa.

Margareta Alakok vstopi v samostan Marijinega Obiskovanja.

Središče zgodovine presv. Srca Jezusovega je malo francosko mestece Parej-le-Monial (Paray le Monial) ne daleč proč od Margaretinoga rojstnega kraja. Znamenito je to mesto po krasni benediktinski baziliki, katero je tam sezidal sv. Hugo. V obližju te cerkve se je nastanil leta 1626. ubog samostan redovnic Obiskanja Marijinega, v katerem je že marsikatera bogaboječa duša našla mir in srečo svojemu srcu.

Dné 25. majnika 1671. je veselo šlo po poti proti samostanskim vratom mlado, skrbno napravljenno dekle. Ljudje, ki je niso poznali, so se popraševali p

bo-li tako živo dekle sposobno za redovnico Obiskovanja? — In vendar je bila najsposobnejša izmed vseh! Bila je Margareta Alakok. Vzrok, zakaj je bila tako jasnega obličja in bolj kakor kedaj lepo oblečena, je bilo sveto veselje, katero jo je navdajalo, da se ji je izpolnila vroča želja, zapustiti svet, stanovati v obližju tabernakeljna in večkrat pristopati k sv. obhajilu. Odkar je bil red ustanovljen, pravi neki pobožen pisatelj, ni še nobena prosvika z večjo pravico potrkala na samostanska vrata za vsprejem, kakor ravno Margareta; ta red je bil pravzaprav nalašč za njo ustanovljen, in šele po nji je imel biti to, za kar ga je Bog namenil.

Sv. Frančišek Saleški je leta 1615. s sv. Frančiško Šantalsko ustanovil red Obiskovanja Marijinega. Ta red je Bog izbral, da se po njem pobožnost do presv. Srca Jezusovega razširi po vsem katoliškem svetu. Gotovo je, da je sv. Frančišek Sal. vedel, kak imeniten poklic ima njegov red. To povzamemo iz njegovih spisov in pisem, v katerih imenuje redovnice Obiskovanja: častivke, posnemovavke in hčere božjega Srca Jezusovega. Dal je redu za podlago ponižnost in krotkost, čednosti Srca Jezusovega, in za ščit presv. Srce s trnjevo krono in križem. Ta misel mu je prišla, kakor je sam povedal sv. Frančiški Šantalski, dné 11. junija leta 1611. (to je v petek po osmini sv. Rešnjega Telesa, torej tisti dan, na kateri je bil kesneje ustanovljen praznik Srca Jezusovega). Sv. Frančišek je v duhu videl velike reči, katere so bile namenjene njegovemu malemu redu, a vse še v daljni prihodnosti. Vzvišeni nameni Previdnosti božje so se imeli povsem uresničiti šele po vstopu Margarete Alakok (20. junija 1671).

Kako skrbno je Jezus Kristus sam že od zgodnje mladosti pripravljaval Margareto na sveti poklic, to vemo že nekoliko; a božjemu Učeniku še vse to ni zadostovalo. V samostanu Obiskovanja jo je vnovič vsprejel „v kraljevsko šolo Svojega Srca“. Da bi se kar najbolj izpopolnila, se je učila v tej „visoki šoli“ zlasti moliti. Odkar je stopila v samostan, ji je podelil božji Učenik izvanredno milost, da je vedno čutila Njegovo pričujočnost; zato je bila skoraj zmirom na kolenih, kadar je bila sama; klečé je pisala, klečé brala in klečé delala. Nobeno opravilo ji ni moglo odvrniti misli od Boga. Sedem do dvanajst ur je pogosto klečala v cerkvi, ne da bi se premaknila, vsa zatopljena v Boga. Njeno življenje je bilo nepretrgana molitev; — ničesar drugega ni več mogla kakor le na Boga misliti. „Veš-li, zakaj te obsipam s tolikimi milostmi?“ vprašal jo je nekoč božji Zveličar. „Zato, da bi postala svetišče, v katerem bode neprenehoma gorel ogenj moje ljubezni... Ako se mi pa odtegneš in pozabiš na mojo pričujočnost, potem pa vedi, da bom občutno kaznoval tebe in vse, ki bodo to povzročili.“

Poleg molitve se je učila Margareta popolnega zatajevanja same sebe, tako da je vsa živela edino le za svojega Jezusa. Z vso strogostjo in „z božjo ljubosumnostjo“ je čul nebeški ženin nad njenim srcem. Vse, prav vse je moralo biti edino le Njemu posvečeno. „Vedeti moraš, da sem jaz učenik svetosti. Jaz sem čist in ne morem nikakega madeža trpeti. Zato živi s preprostim srcem in čistim namenom v moji pričujočnosti. Jaz ne morem trpeti niti najmanjše napačnosti... in ako

dobrohotno prenašam tvoje slabosti, zato nisem nič manj strog in oster, da kaznujem tvojo nezvestobo. Tvoje srce sem si osvojil za čisto ljubezen in z nikomer je nočem deliti!" Tako ji je mnogokrat govoril. Zato je dosegla toliko popolnost in tako nesebičnost, da ji je bilo vse čutno veselje in vsak užitek grenak in zoprn. Nič ji pa ni bilo mučnejše kakor ukaz, da je morala pod pokorščino razodeti in napisati milosti, katere je prejela.

Tretje, česar se je učila pod vodstvom svojega božjega Učenika, je bila ljubezen do trpljenja. Razodel ji je Jezus, da bode le tedaj učenka in nevesta njegovega Srca, ako bode ljubila in iskala samo to, kar je njegovo Srce iskalo in ljubilo na zemlji, namreč trpljenje in poniževanje. Zato se ji je tako rad prikazoval v krvavih prizorih svojega grenkega trpljenja. Nekoč ji je pokazal velik križ, ki je bil ves s cvetjem pokrit, pod cvetjem pa je bilo ostro trnje; in slišala je besede: „To je počivališče mojih čistih nevest; ... malo po malo bodo te cvetice odpadle in ostalo bode golo trnje, katero je sedaj radi tvoje slabosti še s cvetjem pokrito.“ Potem ji je napovedal, da bode prišel čas, ko bo imela toliko trpeti, da bode komaj zadostovala vsa njena ljubezen, da to prenese. — Margareta se je veselila vsega tega, kar ji je Jezus napovedal; zakaj mislila je, da ga ni trpljenja, poniževanja in preziranja, ki bi utolažilo veliko njeno hrepenenje po vsem tem. Zleto se ji je, da za njo ne bi bilo večjega trpljenja kakor to, ako ne bi — trpela.

Nekoč se ji je zopet prikazal Gospod in imel je v eni roki podobo najsrečnejšega življenja, ki je sploh mogoče za redovno osebo, v drugi pa podobo življenja polnega poniževanja, zaničevanja, nasprotovanja in sploh dušnega in telesnega trpljenja. Ko ji je obe podobi pokazal, ji je rekel: „Izberi si, moja hči, kar ti bolj dopade ...“ Ona pa se je vrgla k Njegovim nogam in rekla: „O moj Bog, jaz hočem le Tebe, jaz si nočem ničesar izvoliti, kakor edino to, kar Ti zame izbereš.“ Gospod ji odgovori: naj prosto voli. Ona pa je zopet prosila: „Le Ti, moj Bog, mi zadostuješ, stori, kar bode v Tvojo večjo čast, brez ozira na mojo korist, ali na moje nagnjenje; zadovolji Sebe — to mi zadostuje!“ Jezus ji je nato rekel, da si je kakor Marija Magdalena najboljši del izvolila, ki ji ne bode odvzet; in podal ji je podobo trpljenja rekoč: „Glej, to je, kar sem za te izbral! To mi najbolj ugaja, ne le v dosego Mojega namena, ampak tudi zato, da napravim tebe Sebi podobno. Ono drugo življenje je življenje uživanja in ne zasluženja; prihranjeno je za večnost.“ — „In jaz“, tako piše Margareta sama dalje, „sem vzela podobo smrti in križa in sem poljubila roko, ki mi jo je podala, in akoravno se je moja natura ob tem stresla, sem vendar objela podobo z nežno ljubeznijo vsega svojega srca in sem jo pritisnila k sebi.“

Kar je Margareta od nekdanj ljubila, to ji je njen nebeški ženin izbral: življenje polno nepretrganega dušnega in telesnega trpljenja. Saj plemenito Margaretino srce je poznalo samo tri želje: ljubiti, trpeti in umreti iz ljubezni do Boga.

To je bila vzvišena šola božjega Srca Jezusovega, v kateri je mlada, goreča Margareta napredovala s sijajnim uspehom!

Častna straža presv. Jezusovega Srca.

Častna straža presv. Jezusovega Srca se je pričela v samostanu Marijinega Obiskanja v Bourgu na Francoskem. Papež Pij IX. jo je oblagodaryl z istimi odpustki kakor jih ima glavna bratovščina presv. Jezusovega Srca v Rimu in ji podelil še nekatere posebne. Leon XIII. pa jo je leta 1878. povzdignil v glavno bratovščino za Francosko. Ker so se polagoma pri posamnih narodih ustanovile take glavne bratovščine, tudi zvesti katoličani avstrijske-ogrske države niso hoteli zaostati. Krajne bratovščine so se ustanovljale, ki so tekmovalle med seboj v češčenju presv. Jezusovega Srca. Toda glavne bratovščine za naše dežele nismo imeli. Leta 1896 je pa Leon XIII. povzdignil bratovščino častne straže pri redovnicah presv. Jezusovega Srca na Dunaju v glavno bratovščino in ji dal vse pravice take glavne bratovščine za avstrijske in ogrske dežele. Sedaj se morejo vse bratovščine po vseh kronovinah udeleževati vseh pravic, odpustkov in milosti, ki so dane častni straži presv. Jezusovega Srca, ako se le pridružijo glavni bratovščini na Dunaju.

Verniki naše škofije pač dobro poznajo to bratovščino. Bog vé koliko tisoč se jih je vpisalo vanjo in opravljalo uro častne straže. A nismo imeli lastne, pri nas ustanovljene bratovščine, ampak pošiljati so se morala imena udov na Francosko, pozneje na Dunaj. Da se pa tudi v naši škofiji počivi še bolj češčenje Jezusovega Srca. so presvetli knez in škof Anton Bonaventura dovolili, da se ustanovi pri nas in se pridruži glavni bratovščini na Dunaju. Tako imamo sedaj kanonično ustanovljeno v uršulinski cerkvi v Ljubljani, kjer je v ta namen odbran bratovski oltar in kjer je glavna knjiga in ura častne straže, kamor se bodo vpisovala imena družbenikov. V kratkem naj povem nekoliko o namenu, pogojih in odpustkih te bratovščine, da se bo bolj in bolj množilo število častnih stražnikov in tako služilo najsvetejšemu Srcu.

1. Namen bratovščini je izražen v besedah: „Ljubezen, čast, zadoščenje presv. Srcu Jezusovemu.“ V času, ko se tako zelo ohlaja ljubezen do Boga, ko toliko src odrekuje čast Njemu, ki mu gre na vekomaj, ko se toliko zelo žali Njegovo božje Srce z brezštevilnimi grehi, je pač primerno bolj kot kedaj, da mu zvesti otroci po možnosti dejansko kažejo svojo ljubezen. dajejo čast in češčenje in zadoščujejo vsaj v nekoliko za razžaljenja, ki jih mora prenašati. In vprav to je namen „Častni straži“. Vsak dan namreč se družabniki bližajo presvetemu Jezusovemu Srcu v duhu, ter eno uro v nepretргani molitvi in ljubezni zadoščujejo za zapuščenost in sramotenje, ki ž njo le tako pogosto plačujejo ljudje njegovo ljubezen. V ta namen si izbere družabnik uro, katerokoli si hoče. Med to uro se potruži večkrat domisliti se na Jezusovo Srce, mu posveti posebno svoje misli, besede, dejanja in trpljenje te ure, pred vsem: vso svojo ljubezen. Za to pa ni treba kar nič opuščati navadnega opravila in dela. Posebna vaja, ki se priporoča udom za to uro, je ta, da nebeškemu Očetu darujejo presveto kri, ki je tekla iz tega srca za potrebe svete cerkve in spreobrnjenje grešnikov.

2. Da postane kdo ud „Častne straže“ in se more udeleževati odpustkov njenih, mora izpolniti naslednje: a) vsprejeti ga mora vodnik bratovščine ali od njega pooblaščen pospeševalec; b) njegovo ime mora biti vpisano v bratovsko knjigo in urini tabli, ki visi ob bratovskem oltarju; c) mora redoma opravljati „častno stražo“ ob določeni uri — kaj pak, da ni zavezan k temu pod grehom.

Vsprejema se v bratovščino brezplačno. Kdor želi, dobi bratovsko podobico, na kateri je zapisano njegovo ime; ko se nabere več udov, naj

se pošljejo imena, vsaj enkrat na leto, vodniku bratovščine. Za nabiranje udov ima vodnik tiskovine, ki jih radovoljno pošlje vsakemu gospodu župniku ali drugim in s tem ob enem pooblasti za vsprejemanje udov. Povdarjam to, da naj bo dotični pooblaščen, ker drugače ne bi imeli udje odpustkov, ko bi jih vpisaval kedorkoli. Naj bi se naredilo, kakor pri bratovščini presv. Rešnjega Telesa. Dotični, ki vsprejemajo, so splošno pooblašчени od gospoda vodja in pošiljajo listino vsako leto z imeni novih udov v Ljubljano. Tu se vpišejo in listina se vrne z zaporedno številko, kakor je na vrsti v bratovski knjigi. — Želeti bi bilo, da bi se družbeniki prvi petek ali prvo nedeljo v mesecu zbirali ali zjutraj k sveti maši in skupnemu svetemu obhajilu ali zvečer k pridigi, litanijam ali drugim vajam.

3. Posebni prazniki za družbenike so: *a)* praznik žalostne Matere Božje na petek po tihi nedelji; *b)* praznik sv. Jožefa, 19. marca; *c)* praznik svetega Janeza evangelista, 27. decembra; *d)* praznik sv. Marije Magdalene, 22. julija; *e)* praznik blažene Marije Margarete Alakok, 17. oktobra; *f)* prvi petek vsakega meseca. — Glavni praznik je praznik presvetega Jezusovega Srca na petek v osmini po prazniku presvetega Rešnjega Telesa. Prav bi bilo, da se na ta praznik pripravlja z devetdnevnic, ob kateri je dano odpustka sedem let in sedem kvadragen za vsak dan.

Ker je mesec junij posvečen posebno češčenju presv. Srca, naj bi ga praznovali častni stražniki s kolikor možno pobožnostjo in skušali pospeševati in širiti njegovo češčenje.

Častni stražniki dobe vse tiste odpustke, ki so podeljeni bratovščini Jezusovega Srca pod istimi pogoji. Tu jih naznamimo po koledarski vrsti:

I. Popoln odpustek na dan vsprejema, če se prejmeta zakramenta svete pokore in svetega Rešnjega Telesa in moli na namen sv. očeta (Reskript od 7. marca 1801). II. Popoln odpustek vsak prvi petek ali nedeljo v mesecu z istimi pogoji. (Reskript od 15. julija 1803 in 7. julija 1815.) III. Popoln odpustek enkrat v mesecu kateri dan koli pod istimi pogoji. (Reskript od 15. novembra 1802.) IV. Popoln odpustek ob smrtni uri za vse, ki skesano kličejo vsaj v srcu Jezusovo ime, ako ga ne morejo več izgovoriti. (Reskript od 7. marca 1801.)

Dalje: v adventu prvo, drugo in četrto nedeljo in tri kvaterne dni: 10 let in 10 kvadragen. (2. april 1805.) — * Marijino spočetje, 8. decembra: popoln odpustek. (8. april 1895) — ** Tretjo adventno nedeljo, ob viligiji, ob prvi in drugi sveti maši o Božiču: 15 let in 15 kvadragen. (2. april 1805.) — * Na Božični dan, 25. decembra pri in po tretji sveti maši: popoln odpustek. (2. aprila 1805.) — * Na praznik sv. Janeza evang., 27. decembra: popoln odpustek. (8. april 1805) — ** 26., 27. in 28. decembra, 1. in 6. januarja in treh nedeljah pred postom: 30 let in 30 kvadragen. (2. april 1803.) — * Na Svečnico, 2. februarja: popoln odpustek. (8. april 1805.) — ** Na pepelnico sredo in četrto nedeljo v postu: 15 let in 15 kvadragen. (2. april 1805.) — * Na dan sv. Gregorija V., 12. marca: popoln odpustek. (26. junij 1834.) — * Praznik sv. Jožefa, 19. marca: popoln odpustek. (8. april 1805.) — * Marijino Oznanenje, 25. marca: popoln odpustek. (8. april 1805.) — ** Cvetno nedeljo: 25 let in 25 kvadragen. (2. april 1805.) — * Veliki četrtek: popoln odpustek. (2. april 1805.) — ** Veliki petek in veliko soboto: 30 let in 30 kvadragen. (2. april 1805.) — ** Vsako nedeljo in vsak delaven dan v postu: 10 let in 10 kvadragen. (2. april 1805.) — ** Veliko noč: popoln odpustek. (2. april 1805.) — ** Vsak dan v tednu po Veliki noči in belo nedeljo, 25. aprila in tri dni prošnjega tedna: 30 let in 30 kvadragen. (2. april 1805.) — * Vnebohod: popoln odpustek. (2. april 1805.) — ** Dan pred Binkošti: 10 let in 10 kvadragen. (2. april 1805.) — ** Na Binkošti in vsak dan v tednu do sabote po Binkošti: 30 let in 30 kvadragen. (2. april 1805.) — * Šest nedelj ali petkov pred praznikom Jezusovega Srca: popoln odpustek. (15. julij 1803, 7. julij 1815.) — ** Štiri nedelje pred praznikom Jezusovega Srca, če se opravijo katere molitve na papežev namen: 7 let in 7 kvadragen. (8. april 1805.) — ** Vsak dan devetdnevnic ali tridnevnic pred praznikom Jezusovega Srca, če se moli na namen svete cerkve: 7 let in 7 kvadragen. (8. april 1805.) — * Na praznik Jezusovega Srca ali nedeljo za njim: popoln odpustek. (7. marc 1801, 12. julij 1803.) — * Na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija: popoln odpustek. (8. april 1805.) — * Marijino Vnebovzetje, 15. avgusta: popoln odpustek. (8. aprila 1805.) — * Marijino Rojstvo, 8. septembra: popoln odpustek. (8. april 1805.) — ** Trije dnevi kvaterni v septembru: 10 let in 10 kvadragen. — * Praznik Vseh Svetnikov, 1. novembra: popoln odpustek. (8. april 1805.) — * Vernih duš dan, 2. novembra: popoln odpustek. (8. april 1805) — ** Vsak praznik Matere Božje in apostolov, ob katerih

ni popolnega odpustka, ako se moli na papežev namen: 7 let in 7 kvadragen. (8. april 1805.) — Za vsako dobro delo, ki ga čez dan naredi: 60 dni. (4. marca 1801.) — Odpustek 7 let in 7 kvadragen vsem, ki s skesanim srcem opravljajo po navadi častno stražno uro in kako molitev v navadni namen izmolijo. (Pij IX., 7. aprila 1865.) — 100 dni za vsako drugo uro, ki se opravi na ta način. (Pij IX., 7. aprila 1865.)

Da se dobé odpustki zaznamovani z *, je treba prejeti zakramenta pokore in sv. obhajila in obiskati bratovsko cerkev, kjer je ustanovljena bratovščina Jezusovega Srca, in moliti ondi na namen sv. očeta. Kjer take cerkve ni, zadostuje, da se obišče kaka druga cerkev (3. avgusta 1875).

Za odpustke zaznamovane z ** zadostuje, da je ud „Častne straže“ in zvesto izpolnjuje dolžno pobožnost. Vsi ti odpustki — popolni in nepopolni, se morejo obrniti v prid dušam v vicah.

Koliko duševne koristi se obeta častnim stražnikom, ako vestno izpolnjujejo to stražo pri presv. Jezusovem Srcu! Naj bi duševni dobiček, ki ga nam pridobiva, vnel srca, da se jih polnoštevilno vpiše v to častno službo! Naj bi v naši škofiji našlo Božje Srce dovolj takih, ki ga ljubijo in bi mogli tako utolažiti Njega, ki je govoril tako pretresljive žalne besede: „Glej to Srce, ki je tako ljubilo ljudi, pa je tako malo ljubljeno od njih.“ — Rade volje in z veseljem postrežem vsakemu, ki želi in hoče natančnejega pojasnila v tem.

Mihael Bulovec,
spiritual pri Uršulinkah in t. č. vodja „Častne straže
Jezusovega Srca“.

Sv. Frančiška iz Rima.

(9. marca.)

O sv. Frančiški se pripoveduje toliko lepega, da je težko izbrati najlepše. Povzeti hočem na kratko zlasti to, kar utegne koristiti krščanskim materam in gospodinjam. — Rodila se je sv. Frančiška v Rimu leta 1384. Očetu je bilo ime Pavel Bussa in materi Jakobeta de Rofredeski (Roffredeschi); oba sta bila plemenitega rodu. Že kot otrok je Frančiška rada molila in se skrbno ogibala vsega, kar žali sveto čistost. Nikoli ni bila radovedna, nikoli razposajena, nikoli gizdava; v glasne družbe ni hodila, kakor da je že v onih otroških letih vedela, da dišeče vijolice ne cvetó na cestah. Nedolžna deklica je najrajša bila sama in v molitvi se razgovarjala z Bogom in prečisto Devico Marijo; male dnevnice Matere božje je molila že takrat vsak dan in pozneje vse življenje. Ko je imela 11 let, je sklenila, da se bode popolnoma posvetila Bogu in šla v samostan. Pa stariši so drugače hoteli; izbrali so ji ženina, bogatega in imenitnega mladeniča, Lovrenca de Pontianis. Uboga deklica je jokala in prosila, naj je nikar ne silijo v stan, za katerega ni. A vse solze in prošnje niso nič pomagale. Morala se je omožiti. Njena volja to ni bila; bila pa je božja volja, da je sprejela nase težki križ zakonskega življenja. Bog je hotel, da se ravno v tem stanu, kateremu se je tako zelo upirala, njena duša očisti s trpljenjem in se tako pripravi za nebeškega ženina Jezusa Kristusa.

V zakonu je Frančiška natanko izpolnjevala vse dolžnosti, ki jih ima krščanska žena, mati in gospodinja. Kakor prej doma je tudi poslej mnogo molila, pokorila se in pogosto prejemale svete zakramente; a poleg vse svoje pobožnosti je skrbno opravljala vsa dela v hiši. S svojim možem je živela v toliki ljubezni in edinosti, da v 40 letih ni prišlo med njima do nobene niti najmanjše žale besedice. Kadar zavoljo opravkov in dela v hiši ni mogla moliti, je rekla: „žena, ki je omožena, mora pustiti molitev, če to

zahteva gospodinjstvo.“ — Mož je povabil večkrat imenitne prijatelje k sebi v gosti. Nekdo izmed njih je nekoč prinesel seboj vražarske bukve in jih dal Lovrencu. Ko Frančiška to vidi, vzame možu bukve iz rok in jih vrže na ogenj. To je storila vselej, kadar je našla kaj takega, kar ne gre v krščansko hišo.

Svojim otrokom, katerih ji je Bog dal čvetero, je bila Frančiška najboljša mati. Vse je storila, kar je mogla, da jih lepo krščansko izredi. Boga je prosila samo te milosti, da bi otroci kedaj prišli v nebesa. Razen najstarejšega sina so vsi drugi zgodaj umrli; enega med njimi, po imenu Janeza Evang., štejejo med blažene. — Otrokom je bila dobra mati, vsej družini pa skrbna gospodinja. S hlapci in deklami, katerih je bilo mnogo pri hiši, je ravnala kot s svojimi brati in sestrami; če je mislila, da je kakemu poslu storila krivico, ga je lepo ponižno prosila odpuščanja, a kadar je bilo treba, je pa tudi z vso resnobo posvarila posle.

Dasi je bilo v domači hiši mnogo dela, vendar je Frančiški bilo vse to še premalo. Njeno srce je bilo polno krščanske ljubezni, in ljubezen ji ni dala mirovati. Frančiška je neizmerno veliko storila za ubožce in bolnike. Če je nesel mašnik bolniku sveto popotnico, je Frančiška pobožno spremljala Jezusa v najsvetejšem zakramentu; tako je zvedela za marsikaterega zapuščenega bolnika, za katerega je potem skrbela. Stregla je tudi po bolnišnicah, prala in šivala bolnikom njih obleko in opravljala najnižjo službo. Nje hiša je bila odprta vsem siromakom. Ko je v Rimu razsajala kuga, je v svoji hiši pripravila nekaj sob za uboge bolnike. Zlasti pa je skrbela, da so se bolniki lepo spravili z Bogom in za časa prejeli svete zakramente.

V hišo k Frančiški pa niso prihajali samo ubožci, ki so prosili miloščine, ampak tudi mnogi drugi, ki so potrebovali dobrega sveta, tolažbe, duševne pomoči. Vsak je šel od nje pomirjen, potolažen, z novim upanjem in pogumom; večkrat je Frančiška z eno samo besedo spravila med seboj stare sovražnike.

Tako je bila Frančiška dobra mati ubogim in bolnim, žalostnim in potrtem. Ko pa je pomagala drugim, je sama mnogo trpela. Pa svojo nesrečo je Frančiška mirno in vdana v božjo voljo prenašala.

Leta 1413. se je neapolitanski kralj Ladislav polastil Rima in pregnal iz mesta veljavne može, ki so bili zvesti papežu. Med onimi, ki so morali iti v pregnanstvo, je bil tudi Frančiškin mož Lovrenec; najstarejšega sina pa je kralj odpeljal seboj kot poroka; vrhu vsega so ji pobrali vse moževo bogastvo. Frančiška je mirno trpela to nesrečo in se tolažila s pobožnim Jobom: „Bog je dal, Bog je vzel, ime Gospodovo bodi česčeno.“ In Gospod je zopet dal, kar je bil vzel. Kralj Ladislav se je moral umekniti iz Rima, Frančiška pa je dobila nazaj moža in sina.

Za vse je imela Frančiška dobro, usmiljeno, v resnici materino srce, le sama do sebe je bila stroga. Njen mož, ki je bolj in bolj spoznaval nje čednost, ji je zadnjih 12 let dal popolno svobodo, da je lahko živela, kakor je sama želela. Hudo je pokorila svoje telo. Vina ni pila in jedla je samo enkrat na dan; uživala je sočivje in pa suh kruh; meso je jedla samo, če je bila bolna. Od ubožcev, ki so prihajali v hišo, je prosila zase slabega, trdega kruha, sama pa jim je dajala dobrega in ukusnega. Nje obleka je bila preprosta in skromna, iz volnena blaga; vedno je nosila spokorno obleko in žimnat pas. Iz ponižnosti je časih šla po hišah, kjer je niso poznali, in prosila vbogajme; kar je dobila v dar, je razdelila ubogim. Za ubožce je šla celo dračje pobirat v vinograde, in srčno se je veselila, ko se je z butaro nabrane suhljadi vračala skozi mesto domov.

To pobožno in spokorno življenje, posvečeno Bogu in ljubezni do bližnjega, ni moglo dolgo ostati prikrito. Rimske gospe in gospodične so

videle, kako živi bogata in plemenita Frančiška, in mnoge so jo začele posnemati. Odpovedale so se gizdavosti in posvetnemu razveseljevanju in se pridružile Frančiški. Frančiška jim je bila zanaprej učiteljica in vodnica. Bog pa je hotel, da bi se ta pobožna družba še bolj Njemu posvetila; navdihnil je Frančiški misel, da je po pravilih sv. Benedikta s svojimi prijateljicami ustanovila novo redovno družino. Na praznik vnebovzvetja Marijinega, leta 1425., so se Frančiška in deset tovarišic v cerkvi pri sv. Mariji Novi slovesno darovale prečisti Devici. Po latinski besedi, s katero so izrazile svoje darovanje, so se imenovale „obláte“. Njih namen je bil: živeti Bogu in z deli krščanskega usmiljenja pomagati bližnjemu. Prva leta niso imele skupne hiše; a že leta 1432. so kupile svoj dom (Torre di Specchi) in se preselile tja, kjer bivajo še dandanašnji „obláte“ sv. Frančiške. Pobožna Frančiška je ostala doma, dokler je živel njen mož; po moževi smrti pa je prišla v samostan k svojim tovarišicam in ponižno prosila, da jo sprejamejo medse. Dosegla je na stara leta, kar je tako srčno želela že kot majhna deklica: bila je sprejeta v samostan leta 1437. Njene prejšnje duhovne hčere, katerim je bila že med svetom učiteljica in vodnica, so jo izbrale za prednico. Še tri leta je v samostanu molila, delala in trpela, potem pa jo je Bog poklical k sebi, da dá zvesti služabnici večno plačilo. Umrla je sveto in vsa vdana v božjo voljo 9. marca leta 1440. v 56. letu njenega življenja.

Iz življenja sv. Frančiške pripovedujejo mnogo čudovitega. Večkrat se je zgodilo, da so bolniki, ki jim je stregla sv. Frančiška, kar nenadoma ozdraveli. Ko je bila v Rimu lakota, je Frančiška vse razdala ubožcem; Bog pa je čudovito pomnožil žito, da je mogla pobožna služabnica še naprej dajati vbogajme. Zlasti pa je lepo in izpodbudno brati, kako je Frančiška že v življenju občevala z nebeškimi duhovi. Skrivnostno in zaupno občevanje z angelom varihom se je začelo kmalu potem, ko se je bila Frančiška iz pokorščine omožila. Angel varih jo je vodil po poti popolnosti, učil jo in svaril, pa tudi kaznoval, če je kaj pogrešila; časih jo je angel udaril po licih, da so celo drugi slišali udar in videli sled. Nekoč je bila Frančiška v družbi, kjer so govorili o posvetnih, premalo spodobnih stvareh; Frančiška se iz človeške bojazljivosti ni upala govorice pretrgati in besedo zasukniti na druge reči; kar slišijo vsi, kako je nekdo udaril Frančiško; bil je angel varih, ki je Frančiško kaznoval za njeno slabost. Pod vodstvom svojega angela variha je Frančiška hitro napredovala v pobožnosti; čim svetejše pa je živela, tem prijaznejši in tem lepši je bil angel, ki jo je spremljal.

Bog je poveličeval svojo služabnico tudi po nje smrti. Ko je ležala še na mrtvaškem odru, je več bolnikov nagloma ozdravelo, ki so se je doteknili; grešniki so po nje prošnji dobili milost izpreobrnjenja. — Med svetnice je bila slovesno prišteta leta 1608.

To so nekatere izmed najlepših stvari iz življenja velike božje služabnice, sv. Frančiške. — Dvojen nauk pa si dobro zapomnite vsi, zlasti pa ve, krščanske matere: 1. če imate pri hiši slabe knjige ali liste, proč z njimi na ogenj; 2. dajte se voditi svojemu angelu varihu!

Naznanila in poročila.

Naznanilo ponočnim častivcem presvetege Rešnjega Telesa v Ljubljani. Ponoči med 6 in 7. marcem bodo moški molili presv. Rešnje Telo v cerkvi sv. Jakoba. Molila se bode 6. ura. Češčenje svetih ran in svetega obličja Jezusovega. — 20. marca, t. j. v četrtek zvečer pred praznikom žalostne Matere božje, bodo moški častivci skupno molili Najsvetejše eno uro, in sicer od 8. do 9. ure v Križankah. Molila se bode 9. ura. Češčenje žalostne Matere božje. — Prav vljudno se vabite možje in mladeniči, da se v obilnem številu udeležujete molitvenih ur.

Bratovščina sv. Jožefa v Velikih Poljanah, ki je bila leto osorej v novi sv. Jožefu v čast sezidani župni cerkvi kanonično ustanovljena, se je tekom leta kaj lepo razširila. Iz vseh stanov in krajev je pristopilo preko pričakovanja obilno udov. Vidi se, koliko vnetih častivcev ima sveti Jožef. Hvala gorečim razširjevalcem in nabiravkam udov širom domovine! Opravila se je vsakega meseca prvo sredo sv. maša za srečno zadnjo uro živih udov; meseca novembra pa črna peta sv. maša in libera za dušni mir med letom zamrlih udov. — Poklonimo se sv. Jožefu, ki je bil po besedah sv. Hijeronima popoln v slednji čednosti, tudi v tem letu, pa ga prisrčno počastimo ob dnevih v njegovo čast odbranih! Čim hujše bodo časov stiske, tem očitneje se bo katoličanom kazala pomoč sv. Jožefa, kot se je tudi egiptovski Jožef razodel bratom začasa najhujših stisk in jim pomagal. Pojdemo k Jožefu!

Vodnik bratovščine.

Jarenina. Marijina družba se še vedno razcvita. Vpisalo se je v kratkem več mladeničev. Tudi deklice pogumno pristopajo na novo v družbo. Gorečnost in vneta pobožnost do preljube nebeške Matere Marije kaže se vsak dan. Ni dneva, da ne bi pristopilo po več Marijinih otrok k mizi Gospodovi. Sosebno ob nedeljah in praznikih pristopajo družbeniki mnogoštevilno k presvetemu Rešnjemu Telesu.

Pri nas je hvalevredna in bogumila navada, da vsak praznik obhajajo menjaje se po stanovih. Mladičji so slavili praznik sv. Treh kraljev s tem, da jih je bilo nad 200 pri sv. obhajilu. Da, celo vojake na dopustu si lahko videl prejeti presv. zakramente. Preljubi bravec, le zapomni si, da Marija ne zabi svojega otroka tudi v vojaški suknji ne. Cerkev je bila na sv. Treh kraljev dan natlačena. Popoldan po petih litanijah presv. Srca Jezusovega so skupno molili „Male dnevniče“.

Na praznik presladkega Imena Jezusovega so imeli možje skupno sveto obhajilo. Malo bi se našlo mož v župniji, ki bi tega dne ne prejeli svetih zakramentov. Pretresti mora ptujca, ki vidi tako pobožno klečati tu sivolasega starčka, tu krepkega očeta, tam pa orjaške-mlade može v goreči molitvi.

Dné 2. svečana so obhajale žene svoj praznik. Vreme je bilo neugodno. Bilo je pa vendar nad 150 žen pri sv. obhajilu. Kar jih na Svečnico ni bilo pri skupnih molitvah, so prišle drugi dan na Blaževo v cerkev. Tega dne je od davna lepa navada, da pride pater iz reda sv. Frančiška in deli po cerkvi Blažev blagoslov. Letos, kakor navadno, je imel redovnik pridigo, in po njej slovesno sv. mašo sosedni veleč. g. župnik Iv. Kapler od sv. Jakoba v Slov. goricah.

Sledečo nedeljo praznovala so zopet dekleta iz Marijine družbe svoj stanovski praznik. Molile so skupaj „Male dnevniče“ in sv. križev pot. Imele so tudi stanovski nauk.

Tako se vrsté Marijini otroci s svojimi pobožnostmi v cerkvi celo leto. Bog jim povrni njihov trud z obilnim plačilom na zemlji in v nebeškem raj.

Iz Nove cerkve pri Celju. Pri nas je že zelo stara Marijina družba za vse štiri stanove. Dekliška družba je bila ustanovljena leta 1855, mladeniška leta 1857. Pridruženi rimski družbi „Primarija“ sta bili dne 16. julija l. 1871, potrjeni od preč. kn.-šk. lavantinskega ordinarijata sta bili dne 9. julija leta 1884. Posebna pravila, katerih se družbi zdaj poslužujeta, so pa bila potrjena od preč. lav. knezoškofijstva dné 15. januarja tekočega leta. Z novimi pravili bode gotovo prišlo v družbo tudi novo življenje. Na Svečnico je na novo stopilo v družbo 55 deklet. Da bi se to bolj slovesno zgodilo, je bila za deklice v soboto 1. febr. sv. maša in pridiga in sv. obhajilo. Na Svečnico popoldne so imele deklice Marijine družbe svoj mesečni shod in potem so bile nove volitve v bralni sobi. Bog daj, da bi družba dobro napredovala in da bi delala čast starodavni novocerkovski župniji! Tudi mladeniška družba se bo na novo preostrojila, kar bomo že ob svojem času poročali.

Iz Kranja. (Raznotero.) Bravci dragega „Venca“ gotovo najrajši beró poročila, kako se razvija po posamnih farah krščansko življenje. Gotovo to ni brez koristi, ker iz takih poročil zajemajo tudi drugi bolj mlačni novega poguma in navdušenja. Zato hočem tudi jaz v tem dopisu poročati kratko o krščanskem življenju v naši fari. — Predpustne dni smo obhajali 40 u r n o p o b o ž n o s t. Hvalo Bogu, kljub slabemu vremenu je bila cerkev pri vseh govori natlačeno polna, a tudi med dnevom je bilo vedno mnogo častivcev in častivk Najsvetejšega. Od 2. do 3. oziroma od 3. do 4. ure se je molilo vse tri dni glasno; pred uro in po uri so Marijine hčere zapele več ganljivih pesmic v čast najsvetejšemu zakramentu. Obhajancev je bilo, kolikor se je moglo določiti, gotovo nad 1300.

Tudi bratovščina sv. Rešnjega Telesa je pri nas že dalj časa vpeljana. Vse nedelje se po krščanskem nauku od 3 do 4 ure opravlja glasna, skupna molitev. Prvo nedeljo molijo dekleta, drugo žene, tretjo mladeniči in četrto možje. Najveselejše znamenje je to, da vsako tretjo nedeljo nad 100 mladeničev časti in moli svojega prijatelja — Jezusa. Tudi deklet je lepo število, manj je žena in mož, toda upamo, da se bo tudi njihovo število polagoma pomnožilo.

Marijina dekliška družba, ki obstoja že leto dni, šteje okrog 70 udov. Vsak mesec imajo shod v rožniverski cerkvi, večkrat skupno sveto obhajilo. Tudi v petju se pridno vežbajo.

Omeniti mi je še bratovščine sv. Uršule. Njen namen je častiti sv. Uršulo in njene tovarišice, priporočati se jim za srečno zadnjo uro, ter vspodbujati se medsebojno k lepemu čednostnemu življenju. Na prvo adventno nedeljo preteklega leta se je vpeljala na novo in do danes se je vpisalo že 737 udov, ki so razdeljeni v 67 „vencih“, med temi je 143 mož in mladeničev. Več udov prebira „Venec“ in „Domoljuba“. *Kapelan J. Potokar.*

Iz Frankolovega. Jeseni l. 1896. so tedanji župnijski administrator začeli zbirati prve mladeniče in dekleta za Marijino družbo. Slovesen sprejem je bil 4. dan julija 1897. Sprejetih je bilo 23 mladeničev in 44 deklet. Prav tisti dan so nam gosp. predsednik blagoslovili krasen kip Marije brez madeža spočete. — Od takrat obe družbi lepo napredujeta. Pri vseh slovesnostih v cerkvi, zlasti pa pri procesijah se odlikujejo sinovi in hčere Marijine. S pomočjo Marijine družbe se je zadnja leta v cerkvi marsikaj lepega napravilo. Leta 1897. je kupila družba krasno krono, s katero se je Marijina podoba z veliko slovesnostjo kronala v praznik dné 8. decembra. Leta 1899. smo dobili novo lepo bandero, ki nosi na eni strani podobo Matere božje, na drugi pa podobo sv. Alojzija. Blag dobitnik nam je mnogo storil v čast Jezusu v najsvetejšem zakramentu. — Družba šteje sedaj okoli 50 mladeničev in 80 deklet.

